47. LAIMETSA mõis (Laimetz). Rüütlimõis.
Imavere k/n, Imavere kolhoos (Pilistvere kihelkond).

Peahoone väiksem ühekordne telliskiviehitus, mida katab viilkatus, kaasajal katteks eterniit. Hoone esifassaadis keskrisaliit, mis eendub tugevalt, tagafassaadis risaliit puudub, kuid omab pealisehituse. Risaliitehituse katus ristub hoone katuseharjaga samas tasandis. Hoone ja risaliidi nurgad lahendatud laiade rusteeritud nurgaliseenidega. Põhihoone räästakarniis laia lihtsa profileeringuga, risaliidi ja pealisehituse samalaadne viilkarniis on kitsam. Kui põhihoone aknad on lihtsad nelinurksed avad lamedate krohviääristega, siis esifassaadi keskrisaliit omab keerukama, eklektilise lahenduse: põhikorruse aknad on kolm kõrget kaarakent, kõrge kaaravaga, eraldatud soklile toetuvate pilastritega, mis toetuvad laiu, aknaid raamivaid krohviääriseid. Aknaid ääristavad omakorda külgedelt kaks kõrget pilastrit, mille vahel akende kohal tellistest laotud hammaskarniisi taoline vahevöö. Viilus samalaadne kolmikaken, omades laia eenduva aknalaua ja kolmikkaarega frontooni. Risaliidi kõrval paremal tiival asus lahtise eeskoja peauks. Seega võib hoonet lugeda XIX saj. II poole keskelt pärinevaks historitsistlikuks ehituseks, kus kasutatud klassitsistlikke motiive. Hoone omab väheseid kaasaegseid, ilmetuid täiendusi, on kasutusel koolihoonena, heas seisundis.

Kõrvalhooneid mitte palju, paljud varemeis või ümberehitatud, ansamblit ei moodusta.

Ait-kuivati-elamu - on pikk, erinevatel aegadel ehitatud maa-

kivihoone pargi äärel. Vanema osa moodustab ait (?)-elamu, mis kaetud S-kivikattega viilkatusega. Elamu ukse- ja aknaavasid ääristavad lihtsad krohvitud äärised. Kuivati on kõrgem, kuni kahekordne laia räästaga viilkatusega ehitus, kaetud laastukatusega. Avad, millest osa kaetud lamedate kaarsillustega, on ääristatud osalt tellistega. Ehitusaeg dateeritud: 1895.a. Vanem osa võib pärineda XIX saj. II poole keskelt.

Töölistemaja-sepikoda (?) on laotud krohvimata paekivimüürideg Ainult kitsaid, kõrgeid aknaid raamivad laiad krohviäärised. Katus on laastu- ja laudkattega viilkatus. Hoone võib olla XIX saj. III veerandi ehitus.

Meierei (?) on krohvimata, lõhutud maakivist seintega ehitus, kaetud viilkatusega, mille viilud puidust, osa avasid lamedakaarelised. Seinapinnas on petikutena mõned segmentnišid, milledes väikesed 4-ruudulised ruudukujulised aknad. Hoone, mis võib pärineda XIX saj. lõpuveerandist, kaasajal tunduvalt ümber ehitatud.

Rehed on suured, osalt varisenud kivihooned, millest huvipakkuvam pargi äärel sissesõiduteel. See on pikk, lõhutud maakivist hoone, mis kaetud viilkatusega (tõenäoliselt S-kivikattega). Hoone keskosa moodustas pikk, nii esi- kui tagafassaadi avatud kaaristu. Selle tellistest laotud sillustega väga laiad lamedad kaared toetusid tüsedatele karniisidega kujundatud neljatahulis tele sammastele. Kaaristu äärtel olid seintes samalaadsed poolsambad. Hoone fassaadi äärtel paiknevad sama laia kaarega plankuksed. Ehituse keskosa varisenud. Hoonet, mis võis olla ka masinakuur, võib lugeda XIX saj. lõpuveerandi ehituseks.

Park küllalt suur ning stiilne vabakujunduslik park peahoone tagaküljel. Põhitelje moodustab pikk väljakuovaal, mis avab

156

peahoone vaid osaliselt. Väljakut ääristab tiheda istutusviisiga ja hästi valitud rütmiga paigutatud puuderühmadega park. Liigid valdavalt lehtpuud: pärn, tamm, saar. Esiväljak on väike, omapärane, on ringteega ümbritsetud väike ringtiik väljaku keskel. Park, mis võib pärineda põhiosas peahoonega samast ajast, on rahuldavas seisundis.

Külastatud ning pildistatud 1971.a.

Laimetsa mõis.
Peahoone esikülg.

Laimetsa mõis.
Peahoone esikülg.

Laimetsa mõis.
Ait.